

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
Dógenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

A függetlenségi eszmék ősereje.

Irta: dr. Tervey Tamás.

A magyar politikai pártok közt csak egy van, melynek eszméi, elvei és szabályai nemcsak írott törvényekben, helyesebben nemis annyira írott törvényekben, hanem inkább az emberek szívében-lelkében gyökereznek.

Ez a politikai párt a függetlenségi és 48-as párt, amelyet kezdetben alig pár ember képviselt az országgyűlésen, mert maga a párt akkor még tulajdonképpen csak a nép szívében, lelkében inkább vágy mint eszme élt.

A vágy erősödött, az eszme fejlődött s a függetlenségi és 48-as párt ma az ország legnagyobb politikai pártja.

Fejlődése, növekedése természetes, mert alólról a népből, az emberi erő ősforrásából fejlődött és fejlődik ma is.

A függetlenségi eszmék ősi, emberi erők fejleményei, tehát természetesek. Az ember ősi vágya: a szabadságszeretetet szólal meg bennök. Ez szerezte és szerzi ma is hiveit. Ez biztosítja jövőjét.

A függetlenségi párt jövőjéről és feladatáról kétféle nézet van.

Az egyik az, hogy a függetlenségi párt természetes helye az ellenzéken van ahol minden felelősség nélkül szabadon hirdetheti elveit és kritizálhatja a kormányok működését.

Mindezeidig jobbra csak arra szorított a függetlenségi párt parlamentáris működése. Csupán a koalícióban nyílt tere, hogy a kormányzásban is részt vegyen, azonban itt is csak részben teljesíthette nagy hivatását, mert ugyanolyan viszonyba jutott a 67-es pártokkal, amilyenben van Magyarország Ausztriával. Lekötötte egyik párt a másikat s így természetes, hogy egyik sem tudott dolgozni, tehát a függetlenségi eszmék sem haladtak előbb, sőt még kritikai szabadságuk sem volt meg olyan mértékben, mint az előtt. A függetlenségi pártot természetesen nem elégítheti ki az ilyen működés, mert a függetlenségi eszmék ősserejének alkotniok, teremteniök kell. Meg kell alkotniok azokat a törvényeket, melyek megfelelnek az emberi szabadságszeretetnek s lehetővé teszik úgy az egyéni, mint a nemzeti önállóság kifejlődését.

Ezt az ideát azonban csak akkor érheti el a függetlenségi párt, ha a kritika teréről az alkotás terére lép. Ez a másik nézet. E szerint a függetlenségi párt csak akkor töltötte be hivatását, ha megalkotta azokat a törvényeket, melyek az emberi szabadságszeretnek megfelelnek s lehetővé teszik úgy az egyéni, mint a nemzeti önállóság kifejlődését.

A dinasztikus felfogás eddig még lehetetlenné tette a függetlenségi párt elveinek a kormányzatban való érvényesülését s jelenleg is mindent elkövet, hogy a pártot leoszorítsa arról a helyről: a kormányról, hova az ország közvéleménye a legközelebbi választás alkalmával érdemesnek találta.

A lefolyt legközelebbi év adja a legszomorubb tanulságot, amely után kétségtelenné vált, hogy a függetlenségi pártnak nagyon résen kell lennie, mert Bécs orvtámadást akar intézni ellene.

Ezzel szemben elő kell készülni. Dolgozni kell a párt minden tagjának, hogy a függetlenségi párt erős várát felépítsük.

Vigye el minden magyar ember a maga darab követ ennek a várnak a falába. Dolgozzon min-

„TALÁLKOZZUNK“

a minden tekintetben kielégítő, villanyvilágítással ellátott modern „NEMZETI KAVÉHAZ“-ban, a Petöfi-téren!
hol minden este Vares Tóni ki ünn. zenekara játszik.

Darvas Pista foglya.

(A szabadságharc utáni időkből.)

Mikor ezt a történetet először mesélte az édes apám, olyan jól nevettem, hogy a könyvem is csurgott bele.

— Könnyű most nevetni, hékám, — borzolta föl a hajamat édes apám, — de mikor ez az eset megesett, akkor se sirni, se nevetni nem volt szabad Magyarországon.

Nem ám, mert ez a szabadságharc után volt. Akkor moccani se volt szabad a magyarnak a maga hazájában. Aki sirt, arra azt mondták, hogy a magyar szabadságot sirtja; aki nevetett, az bizonyosan annak örült, hogy majd föltámad még a magyar szabadság.

Tehát börtönbe dugták a sirt is, a nevetőt is.

Lám, az öreg Darvas Pistát is becsukták, pedig az se nem sirt, se nem nevetett, csak füttyölt. Még pedig azt se valami hegyesen, csak olyan szép szomorúan. Mint ahogy az olyan elárvult öreg emberhez illik, aki a város hajduja volt a boldogabb időkben, most meg a város szegénye. Mert mikor a német világ bejött, hajdunak se kellett a magyar ember. Igaz, hogy nem is ment volna, ha hívták volna se.

Lám, Darvas Pista is szemébe mondta

a kerületi főnöknek: Nem lennék én még kis király se, ha a németet kellene szolgálnom.

A kerületi főnök ur valami morva ember volt s olyan szép neve volt, hogy azt nyelvkitörés nélkül ki se lehetett mondani. Hroziancsiknak hívták volna a jámbort, de Darvas Pista megmagyarosította a nevét.

— Hod merted te nekem pfüttyölni? — szögezte haragosan savószínű szemét az öreg hajdura, mikor a füttyülésen kapták.

— Magamnak füttyültem én, nem másnak, nagyságos Rosszjancsi ur, — billentett egyet a vállán Darvas Pista.

Rosszjancsi ur intett az őrálló cseh katonáknak:

— Vigyetek gonosz lázadókat temlecebe bele. Hadd pfüttyölje makának három napig.

Örült, hogy kitöltheti a bosszúját az istenadta emberen, de bizony nem sokra ment vele. Harmadnap kieresztették Darvas Pistát, negyednap már megint ott füttyörészett a Hroziancsik ablaka alatt. De most már cifrázta ám, mint szücs a subát. Legédesebb álmából füttyörészte fel a nagy urat s észre se vette, mikor már megint elejbe hureolták a kakastollas katonák.

— Mit meksinálsz mekint, te lázadó? — acsargott rá Hroziancsik.

— Keresem a kényeremet.

— Mit kereset? A kényeret neket?

— No igen. Gondoltam, hogy ha valami szépen füttyölök, megint ad erte ingyen kosztott a nagyságos Rosszjancsi ur.

Aközben pedig olyan nyugalommal fogta két marékra a nagy zászlós bajuszát, hogy a főnök urat most már végképp előntötte a pulykaméreg.

— Hod mersz te olyan lázadó pajszt nekem hozni.

— No, ne féljen, nagyságos Rosszjancsi ur, nem döföm meg vele. Mit tehetek én róla, ha nekem bajusz adott az Isten, osztán ilyen emberformájú vagyok vele?

Rosszjancsi urnak bizony haját se sokat adott az Isten, a bajuszáról meg végképp elfelejtkezett. Nyilván ez hozta olyan dühbe, hogy csak úgy csattogott a foga a haragtól:

— Na majt amit az Isten adta, Hroziancsik elveszi.

Bizony elvette, mert mire Darvas Pista kikerült az utcára, olyan kopasz száju figura lett belőle, hogy minden kutya megugatta. Leborotváltatta a Rosszjancsi a drága szép zászlós bajuszt, még pedig szappan nélkül.

Egy hét múlva pedig bajusz nélkül járt a mi városkánkban minden embere. Kidobol-

denki önként és önállóan is a párt elvei érdekében, mert a legszebb nemzeti imádság az a becsület és öntudatos munka, mely az emberek és a nemzet jólétére irányul.

Aki a függetlenségi eszmékért dolgozik: az a nemzet jólétéért harcol.

Legyen tehát a párt minden tagja a függetlenségi eszmék, a szabadság apostola. Így győzni fog az úserő.

Politikai hireink

Lukács László kabinetje.

A pártok új választásra indemnitást adnak.

Budapest, január 4.

Tegnap még úgy a budapesti, mint a bécsi lapok egyhangulag azt írják, hogy Lukács László minisztersege véget ért. A „Neue Freie Presse” még tegnapi esti lapjában is annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a király Wekerlét fogja az új kabinetalakításai megbízni.

Ezek az információk azonban nem helyes nyomon jártak. Maga Lukács is úgy nyilatkozott, hogy előreláthatólag kész kabinettel fog visszatérni Budapestre.

A fordulat ma délelőtt következett be. Lukács László ma délelőtt 11 órakor kihallgatáson jelent meg a királynál. A kihallgatás ötnegyed óráig tartott. Kihallgatás után Lukács visszatért a Sacher-szállóba, hol az ott varakozó újságíróknak a következőket jelentette ki:

— Ő elsége előterjesztéseimet elfogadni kegyeskedett és megbízni méltóztatott azzal, hogy a kabinetalakításra vonatkozó munkalakat végezzem el és néhány nap múlva újabb előterjesztést tegyek.

Lukács délután Budapestre utazott.

A délutáni hírek szerint Lukács László esonka kabinetet alakít ó-liberalis politikuskokból.

Miniszterjelöltekként Serényi Béla gróf, Jakabffy Imre és Zsilinszky Mihály volt államtitkárokat, Hoffmann Hugó altábornagyot és Vucselics zágrábi főispánt emlegették.

Ezek szerint Lukács esonka kabinetje így festene:

Miniszterelnökség és pénzügyminiszter Lukács László.

Belsőügy Jakabffy Imre.

Kereskedelem Serényi Béla.

Közütatásügy Molnár Viktor.
Honvédelem Hoffmann Hugó.
Igazságügy Zsilinszky Mihály.
Horvát miniszter Vucselics.

A földmívelési tárca vezetését Ottlyk államtitkára biznák.

Lukács Lászlónak a környezetéből kiszivárgott hírek szerint az a terve, — hogy előbb a pártokkal tárgyalásokat kezd egy többség alakítására, ha ez azonban nem sikerülne, úgy indemnitást fog kérni és a választói reform programjával új választásokat fog megkísérelni.

Király Gyula öröke.

Jeney-Szabó Miklóst javasolják.

Debrecen, január 4.

A függetlenségi párt intéző bizottságának ma délután tartott ülésén tárgyalás alá vétetett Király Gyula, az elhunyt tanácsnok örökének a gazdasági tanácsnok állásnak betöltése is.

Az intéző bizottság meg hánytavetette a dolgot. A legméltóbbnak találta a gazdasági ügyosztály vezetésére Jeney-Szabó Miklós belvárosi rendőrkapitányt, aki eddigi működésével is a városnak 26 év óta teljesített szolgálataival. Tehetségének sokféle módon való megnyilatkoztatásával erélyességével valóban rátermett arra, hogy Király Gyula örökét betöltse.

Jeney-Szabó Miklós érdemeit nem szükség részletesen méltatunk; tudja azt a város közönsége. De igenis szükség van annak a kinyilatkoztatására, hogy a függetlenségi párt ujonnan szervezett intéző bizottsága igen jól, igen helyesen vélekedett akkor, amikor Debrecen város tanácsába akarja juttatni azt a férfit, aki a város érdekében már eddig is oly jótékonyan, és felsőbbségének megalégedésére működött közre.

Az intéző bizottság egyhangú lelkes határozattal ajánja őt a függetlenségi párt városi bizottsági értekezletének, hogy az üresedésbe jutott tanácsnoki állásnál Jeney-

Szabó Miklós legyen a polgárság jelöltje.

A függetlenségi és 48-as párti polgárok értekezletének határozata előre láthatólag az intéző bizottság megfontoló javaslatának elfogadása lesz s ekkor hisszük, reméljük, hogy Király Gy. öröke Jeney-Sz. Miklósban munkás, erélyes és önzetlen utódra fog találni. — Ő vér — a mi vérünkben és sok tekintélyes család méltó kegyelettel emlékezik meg mikor jelöltünk apja — nagy apja mint törhetetlen balpárti polgárok állottak a haza függetlenségének lobogója alatt.

A függetlenségi párt táncvigalma.

A Bikában lesz január 22-én.

Debrecen farsangjának a legsikerültebb vigalmi közé tartozik a függetlenségi párt által évről-évre rendezett nagy bál. Résztvesz azon Debrecen városának csaknem minden számot tevő tagja. A derek függetlenségi polgárok ki szoktak tenni magukért. Már is óriási nagy az érdeklődés az idei nagy párt-bál iránt, úgy, hogy alapos a remény arra nézve, hogy az idei táncvigalom fényre és impozánsságra az eddigieket is felül fogja mulni.

No de nem is csodálkozhatunk ezen, mikor a bál rendezése olyan rendezőség kezében van, mint az idei bál rendezősége, amely ugyanis a következő illusztris polgárokból áll:

Somogyi Pál elnök, Harangi Sándor tiszteletbeli alelnök, dr. Fejer Ferenc ügyész, Kertész Mihály, dr. Tüdös János, dr. Kocsár Gábor alelnökök. Rendezőbizottsági elnökök: Torók Bálint, Sesztina Jenő, dr. Derekassy István. Jegyzők: dr. Juhász Nagy Sándor, dr. Tervej Tamás, dr. Olchváry László, dr. Csath Sándor, Tassy Miklós ellenőr, Kertész István penztáros, Szendi Imre ellenőr. Balrendezők: Salanki Mihály, Radákovich Géza, Sarkadi Ferenc, dr. Szikszói Szabó László, Bodnár Géza, Letzter József.

A rendezőség: Banyai Péter, Barcza Barna, Barna István, Balogh János, Bencze Mihály, Boldogh Sándor, Balogh János Bakóczy Gábor, Burai István, Csoban József, Ifj. Csoban István, Czédli Károly, Dávid Mihály, Ifj. Dobi János, Ekli József, Erdei

tatta Hrozianesik, hogy aki bajusszal találta, az olyan lázadót ő borotváltatja meg. De úgy ám, hogy soha többet ki nem hajt a bajusza.

Bolond világ volt akkor s akármilyen bolond volt a parancsolat, nem lehetett azt kinevetni. Hrozianesik ur nagyf-jü vendéget várt, valami német tábornokot. S bajuszlanlansággal akarta neki megmutatni, hogy milyen hamar németté tette ő a mi szilaj magyar városainkat.

A látogatás előtt való este beosont Darvas Pista a kerületi főnök urhoz. Az éppen a tükröt előt próbálgatta, hogy milyen szépen illik majd a katufrékjára az az érdemjel, amit most bizonyosan megkap. Dühösen fordult meg a Darvas Pista csoszogására, de az öreg hajdu tiukolódzva sugta neki a szája szögletéből:

— Pszt, ne üssön lármát, nagyságos Rosszjanesi ur! Egy gonosz lázadót akarok foladni.

Rosszjanesi ur úgy megszelidült, mint a bárány. Saját kezével tessékelt bele Darvas Pistát a nagy bársonyszékbe.

— Nagyon konosz?

— Ojjé! Akkora bajusza van, hogy egyik vége egy araszt a másiktól.

Rosszjanesi most már szívtart is dugott a vén hajdu szájába.

— Nagyon feszedelmes?

— Biz az még harap is, ha jó kedvében találják. Annyi tegyver nála, se szeri, se száma.

— Hat katonáfal fokatom el, — borzongatta végig a hideg Hrozianesik urat. — Hol található az a konosz, lázadó?

— Hol itt, hol ott bujdosik, minden éjszaka másik háznál. Most a Sós Palék padlásán lappang. Hanem katonákat ne küldjön a nagyságos Rosszjanesi ur, alásan kérem, mert azok vagy bírnak vele, vagy se. Elég leszek én neki magam is. En egyene sen a tömlöcbe csalogatom be, mert bennem nagyon bizik.

De már erre meg is ölegette a nagyur a szegény hajdut s még egy vadonatúj aranyat is csuszított a zsebébe. Az embereinek pedig kiadta a parancsot, hogy akit ez a jó ember ide vezet, azt nyomosan tömlöcbe vessék. De akárki lesz is, de akármilyen késő éjszaka is.

A kerületi főnök ur gyönyörű szépeket álmodott azon az éjszakán. S mikor reggel fölébredt, még nagyobb volt a gyönyörűsége. A hatalmas vendég megérkezett s nem tudott betelni Hrozianesik ur magasztalásával, mikor egy szal bajuszt sem látott az egész városban.

— Az utolsó pajuszos lázadót az este

fokattam el, — hajlongott Hrozianesik alázatosan. — Sok pajunk folt vele. De most már temlecben ül. Lánc van keszin-lában, ekész pátran megnészhetjük.

A tábornok kegyesen megbillentette aranygalléros nyakát s a két ur leballagott a tömlöcbe. Az ajtóban töltött puskás ő állt, annak azt mondta Hrozianesik:

— Nisd ki a foklyot!

Az ajtó megnyílt, de a fogolynak a szeme úgy villogott a sötétben, hogy egyik urnak sem volt mersze belépni. Hrozianesik harsányan bekiáltott:

— Lépj elő, konosz lázadó!

A harsány hangra kiugrott a tömlöcbe a Sós Palék na y fekete macskája fura, prüszkölve s akkórát karmolt a tábornok ur lába szárán, amekora az ilyen gonosz lázadótól telhet. Hrozianesik pedig láthatta, ha akarta, hogy a fogolynak csakugyan hatalmas bajusza van. Egy arasztra esik egyik vége a másiktól.

Csak hogy Hrozianesik nem látott semmit a szegénytől. S meg abban az órában úgy visszaszaladt Morvaországba, hogy tá képpel se fordult többet e felé a bajuszos ország felé. Azt az utcát, amelyiken ki-zekerezt a városukból, máig is Rosszjanesi sorának hívják.

Móra Ferenc.

József, Erdős Sándor, Erdős István, Gombos Gergely, Gombos István, Gyöngyösi Sándor, Hajnal Ferenc, Herczeg János, Horkay Lajos, Horváth Ferenc, Horváth Gábor, Hatvani József, Hódi Béla, dr. Hódi Béla, Juhász Ferenc, dr. Király Péter, Köki József, Kecskés István, ifj. Kecskés István, Kecskés János, Kecskés József, Kegyes János, ifj. Kertész István, Kertész Imre, Kertész László, Kertész András, Kovács János, S. Kovács Ferenc, Kovács István, Kalmár Ignác, Kardos Ferenc, dr. Kiss Sándor, dr. Kiss Gyula, Komlóssy Imre, Kelemen Gábor, Kaszás István, Kálmán József, Kozma Péter, Kovács János, dr. Kertész István, Kaszás István, Luczi István, Mészáros József, Nyilas János, Ormós Lajos, Pető István, Polgári Márton, ifj. Pósalaky Mihály, Piros István, Salánki Ferenc, ifj. Sarkadi Ferenc, Sarkadi József, Szathmári János, Szathmári József, Szilágyi Ferenc, Szoboszlai János, Szoboszlai István, Szöllösi Sándor, Szilágyi Lajos, Szabó István, Szőke János, Dr. Szücs Géza, Tóth Gergely, Tóth Sándor, Tamás József, Thieszen Arthur, Vályi Nagy Gusztáv, Varjas Bálint, Varjas János, Varjassy Imre, Varga Béla, Vértési Gábor, Vértési István, ifj. Veréb Lajos, Vilmányi Sándor, Zöld László, Zöld János.

A párt által a bálra kibocsátott meghívó szövege a következőképpen hangzik: A debreceni függetlenségi és 48-as párt 1910. évi január 22-én szombaton az „Arany-Bika” szálló dísztermében zártkörű táncvigalmat rendez, melyre kívül címzett urat és becses családját tisztelettel és barátságosan meghívja a rendezőség. Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj személynként két korona. Feltüntetéseket hírlapilag nyugtázzuk. Jójú étellekről és italokról gondoskodunk. Jegyek előre válthatók a „Függetlenségi kör” helyiségében és a táncvigalom napján este a pénztáruál.

A városházáról.

Debrecen a mult hóban. Debrecen város közigazgatási bizottsága szerdán délután három órakor ülést tart, amelyen a mult hóról szóló jelentéseket terjesztik elő. Tekintve azt, hogy a bizottság üléseit kevesen látogatják, óhajtandó volna, hogy a bizottság tagjai nagyobb súlyt helyezzenek a közigazgatási felletti örködésre és keressék fel az üléstermet minél nagyobb számban.

A városi zenekarról.

Hogy lehetne megvalósítani.

Irta: Feix József.

Második közlemény.

A városi zenekarnak elsősorban természetesen a színház biztosítania a fentartását. Eppenséggel nem ad okot aggodalomra, hogy a színház vezető hajlandó volna-e a zenekart elfogadni, illetve foglalkoztatni. A színházgátonak mindenestre kellemesebb és kényelmesebb állapot volna ez a mostaninál, melynél különben alig lenne valamivel vagy talán semmivel költségesebb a városi zenekar működése. Hogy miért nem lenne költségesebb, az kitűnik az alábbiakból, melyekből magyarázatot nyer az is, hogy milyen hivatást tölthet be még egy művészi színvonalon álló városi zenekar ugy zenekulturális, mint jövedelmezési szempontból. Menjünk sorjában. A zenekar felállítása mindjárt lehetővé tenné, hogy a mostani két zenekedvelő társaság csatlakozásával, meg a közös cél érdekében hihetőleg nem idegenkedne az eszmétől, más vidéki városok mintájára hol a zenei élet a fejlődésnek magasabb fokán áll, mint nálunk, — alakuljon városunkban egy zenegyesület. Ily módon pedig lehetne szervezni egy állandó, 60—80 tagból álló szimfonikus zenekart, amely évente 7—8 matinéi rendezhetne a színházban.

Hogy a zenei művelődés fejlesztésére nézve mit jelentene egy ilyen alakulás, azt fölösleges volna részletezni.

A városi zenekar révén továbbá a zenedében is figyelemreméltó, hasznos ujitást lehetne életbe léptetni, a zenedében ugyanis mindeztideig nincs bevezetve a fa- és rezsfúvó hangszerek oktatása. E hangszerek tanítására létesítendő zenekarunk hozzáértő tagjai kötelesek volnának szerződésszerűleg vállalkozni. A zenede ez uton két új tanszakot állíthatna fel és 9—10 új tantervvel szaporodna anélkül, hogy az ujitás — mely más esetben 18—20,000 korona áldozattal járna — bármiféle megterhelésbe kerülne, mert a zenekari tagok — minthogy a várostól rendszeres fizetést huznának — az oktatásért és más közreműködésükért külön díjazásban nem részesülnek.

Ezenkívül foglalkoztatható volna a zenekar előkelőbb vendéglőkben épen úgy, mint a katonai zenekar, vasárnap és ünnepnapokon délután vagy estéknként, hétköznapokon is hetenként kétszer-háromszor megszabott díjazás szerint. Elvállalhatná a közreműködést mulatságokon, ünnepélyek, táncestélyek, jótékonycélu estélyeken stb.

Nemkülönböztetve rendezhetne időszakonként klasszikus hangversenyeket középra.

Felhasználható volna különböző alkalmakkor: Nyáron például térszene adásra a Nagyerdőn.

Mindent összevonva és figyelembe véve már ezek szerint nem nehéz megállapítani, hogy a városi zenekar a városnak nemcsak erkölcsileg volna hasznos, nagyjelentőségű intézmény, de esetleg anyagilag is jövedelmező. Főltéve most már, hogy a város komolyan foglalkozna a városi zenekar megvalósításával, nem érnekedve foglalkoznom a zenekar szakszerű összeállításával és hogy menyibe kerül annak fenntartása. Erre vonatkozólag hű képet nyújt a következő kimutatás:

Vonós zenekar: 1 Violino I. (Solista) hav 170 korona, 4 Violino I. 600 korona, 4 Violino II. 520 korona, 2 Viola 260 korona, 1 Cello 150 korona, 2 Contra basso 280 korona, 2 Flauto 280 korona, 2 Oboi 280 korona, 2 Fagott 280 korona, 2 Clarinetto 280 korona, 4 Cornó 540 korona, 1 Tromba I. (Solista) 170 korona, 1 Tromba II. 130 korona, 2 Trombone B. 280 korona, 1 Trombone basso F. 130 korona, 1 Cassa 150 korona. Tehát a 32 zenész évi fizetése összesen 54.000 korona.

Rezes zenekar: 1 Flauto Des, 1 Piccolo Des, 1 Clarinetto Es, 3 Clarinetto B, I., II., III., 1 Flügelhorn B (Solista), 1 Flügelhorn I. B (Tutti), 1 Flügelhorn B II., 2 Flügelhorn basso, 2 Euphonium, 4 Tromba Es I., II., III., IV., 1 Tromba B (méy), 2 Trombone I., II., B, 1 Trombone basso F, 2 Basso F, 1 Tuba B, 1 Helikon B és 3 ütőhangszer.

Ezen zenekar fentartása a részletes költségvetés a következő:

Bevétel: Színházról október hó 1-től májusig 21,280 korona. A zenekarnak vendéglőkben való foglalkoztatásából ünnepnapokon 7000 korona, hétköznapokon 10,000 korona. A zenekar közreműködéséből nyári mulatságokon, tánc-, dalestélyeken, jótékonycélu hangversenyeken stb. 10,000 korona. Szimfonikus (matiné) hangversenyek a színházban, a színházi helyárok szerint megjelölt belépő díj mellett, az ingyenes jegyek bevonásával 7000 korona, összes bevétel 55,280 korona.

Kiadás: Karmester és 32 zenész évi fizetése 58,800 korona. Kotta beszerzés és hangszerjavítás, valamint a vonós hangszerekhez szükséges kellékek beszerzése 1200 korona, összes kiadás 60,000 korona.

Az itt feltüntetett bevételi és kiadási szám adatok szerint a városnak 4720 koronával kellene hozzájárulni a zenekar fentartásához. Ha azonban a város a színház legközelebbi bérbeadásánál a színházgátonal olyan megállapodást köt, hogy 24 helyett 28 zenész után tartozik fizetni, akkor ez a csekély összeg is leolvad 120 koronára. Nem kell még számításba kívüli hagyni, hogy a zenekar tagjainak segélyével a zenedében felállítandó fentemített újabb zene-tanszakok is tekintélyes jövedelmet biztosítanak a városnak s így tekintve, hogy a bevétel és kiadás a minimum és maximumra

vannak megállapítva, megkapjuk a magyarázatot, hogy a városra nem ró semmi terhet a zenekar fentartása, sőt anyagilag előnyös is lehet.

Ezek után pedig, amennyiben a város illetékes ténylezőit közleményemmel sikerült volna a városi zenekar ügye iránt kedvezőbb véleményre hangolni, végül még csak annyit kívánok megjegyezni, hogy az esetben ajánlatosnak tartanám a városi zenekarra vonatkozó javaslatnak mielőbbi letárgyalását. Sürgős volna ez főképpen azért is, mert a mostani színházi zenekar nagyszámban értékes tagjait, akiknek szerződésük ez év május hó 1-én lejár s akik a társulattól esetleg elszereződni szándékoznak, le kellene idejében szerződöttni.

Milyen karaván.

Nem lehet más.

Mint betörő cigány.

Debrecen, január 4.

Egész cigánybandát kísért ma be a debreceni csendőrség az ügyészség fogházába, akikre a derék nyomozó csendőrök egész légióját derítette ki a kisebb-nagyobb betöréseknek, lopásoknak, melyeket hihetetlen fordulattal és merészséggel követték el sűrű egymásutánban.

A szervezett cigány betörő banda, mind debreceni cigányokból alakult. A fekete „had-sereg” tagjai a következők: Gajjas József, Barna Péter, I. Tóth Ferenc, II. Tóth Ferenc, Lakatos Lajos, Lakatos János, ifj. Lakatos János, Rostás Béla.

A rabló cigánykaraván megtordult Hajdu megye összes nagyobb községeiben, a közeli nagyobb városokban s mindenütt rémei voltak a békés lakosságnak. Különösen a lovakra vetették ki a hurkot s hamis paszszust kerítve, olesó áron tuladtak a lopott jószágban.

Debrecenben is követték el betöréseket. Steinfeld István Piac-utca 63. szám alatti lakostól egy 908 korona értékű ruhaneműt tartalmazó bőröndöt loptak el, melyet mikor a csendőrök észrevették, elégettek.

Kiss Lajos sertés-kereskedőtől öt darab hizott sertés loptak el és a szerzett pénzen megosztzkodtak. Kovács Ferencről pedig tejet szállítás közben a kocsiról tejes kannákat vittek magukkal.

A vidéken nagyobb merészséggel követték el műveleteiket Fáraó ivadéka. Sárádon, Hujdubagason, Hádázon éjnek idején feltörték a lakosság élés kamráit, honnan élelmiszereket vittek magukkal. Sokszor szerepel a rovásban a tyuklopás is.

A mikepérosi csárdással, Kovács Ferencel azonban megjárták a cigányok. Hizott sertéseit akarták tőle ellopni s már ki is hajtották az ólból, mikor a gazda kiment az udvarra és elpuskázta a rabló cigányokat.

Legtöbbször azonban lopott lovakkal kereskedtek. A többek közt Várady Antal hadházi gazdától loptak el tavaly télen három lovat, amelynek az értéke nem kevesebb, mint 1800 korona volt. Annak idején a tolvajokat nem tudták kézre keríteni, csak az orgazdát Barna Péter személyében, akit a nyiregyházi törvényszék orgazdaságért egy évi börtönre ítél.

A cigányok a kihallgatáson azonban hevesen tiltakoztak Barna ellen:

— Nem fizetett az kirem nekünk semmit.

A lopott holmik közül a betörők azokat melyek tartósabbak a téglavetőben ásták el, amelyek most mind előkerültek.

A nyomozást Jok Lajos őrvezető,

Szabó József, Patai József, Breos Mihály esendőrók végezték, akik a nyomozás folyamán nagy buzgalommal állították össze a rabló cigány karaván bünlisztját.

Tájékoztató.

— (Mulatságok s egyéb szórakozásokról.) —

Január 5., Szerda:

Este 8 órakor.
A Polgári Kör táncestélye a Bika disztermében.

Január 8., Szombat:

Este 8 órakor.
Az izr. nőgyelet bálja a Bika szálloda disztermében.

Január 9., Vasárnap:

Este 8 órakor.
Fráter Loránd dalestélye a Bika disztermében.

Január 11., Kedd:

Délután 5 órakor.
Első Vig-est a Bika szálloda disztermében.

Január 13., Csütörtök:

Este 8 órakor.
Culp Julia s az orosz trió hangversenye a Bika disztermében.

Január 15., Szombat:

A jótékony nőgyelet tombola-estéje.

Január 19., Szerda:

Kezdete 7 órakor.
A caimadia árucarnok szövetséget táncvigalma a „Korona” disztermében.

Január 22., Szombat:

Este 8 órakor.
A függetlenségi párt bálja a Bika szálloda disztermében.

Január 29., Csütörtök:

Este 8 órakor.
A timár ifjúság bálja a Bika szálloda disztermében.

A nagy komédia.

Rágalmak és hazugságok.

Debrecen, január 4.

Nincsen a nagy Debrecen városában olyan ember, aki ne mosolygna le a fővárosi Kossuth párti lapok tendenciózus hazug híreszteléseit: hogy a debreceni függetlenségi párt Kossuthhoz csatlakozott és bizalmatlanságot szavazott nagynevű képviselőinek. De olyan ember sincs, aki ne tudná, hogy kitől erednek ezek a rágalmak és hazugságok, amelyekkel dr. Varga Lajos akarja „nagy komédiáját” eljátszani. — Nagy komédiának szánta, ha nem is tragédiának, de a katasztrófája alaposan el fog laposodni.

A függetlenségi párt intéző-bizottsága nem is méltatta eddig szóra sem ezeket a hazugságokat, — ma délután tartott ülésén végre megsokalva a dolgokat, a dr. Varga Lajos komédiájára vonatkozólag a következő határozatot hozta:

„Több fővárosi lapban a debreceni függetlenségi és 48-as párt állásfoglalásáról valótlán és hazug hír közöltetett, mert Debrecenben csak egy függetlenségi és 48-as párt van, mely 1909 dec. 28-án tartotta tisztújító közgyűlését és már több ízben meghozott határozatával a Justh Gyula elnöklété alatti országos függetlenségi és 48-as pártot csak lakozott a Debrecen mindhárom képviselőjének bizalmat szavazott.

Azokat a valótlán híreszteléseket pedig, hogy a debreceni függetlenségi és 48-as párt Kossuthhoz csatlakozott: dr. Varga Lajos nevű ügyvéd terjeszti,

bosszúból azért, mert őt a párt kebeléből már régebben kizárta s aki Debrecenben minden közéleti tevékenységében csufos kudarcot vallott.

Somogyi Pál,
elnök.

Dr. Tervej Tamás,
jegyző.

UJDONSÁGOK.

Kenézy Gyula dr. ünneplése.

Dr. Kenézy Gyula orvost, a bábaképezde messzeföldön ismert igazgatófőorvosát tegnap délben monstre-küldöttség látogatta meg, hogy őt születésének 50-ik évfordulóján üdvözölje. A Korona Takarékos és Hitelszövetkezet igazgatósága, melynek a közszeretben álló Kenézy dr. az elnöke, Csanak János országgyűlési képviselő alelnök vezetésével küldöttséget menesztett a tudós főorvoshoz, hogy neki üdvözlőleveleket tolmácsolják és átnyújtsák Dávidházy mester remekművé albumát, melyben az intézet igazgatósága és tisztikara tagjainak fényképeit helyezték el. Az ünnepelt meghatottságtól remegő hangon köszöntötte meg a nem várt meglepetést és a megtisztelő figyelmet, mellyel őt 50-ik születésnapján elhalmozták. Este az ünneplést tiszteletére a Royalban fényes estélyt adtak, melyen sok magas szárnyalású felköszöntő hangzott el. A Debreceni Hitelbank is küldöttségileg üdvözölte a népszerű főorvost.

— Az adóhivatal új vezetője. A pénzügyminiszter Dekkert József debreceni adóhivatali ellenőrt, adóhivatali pénztárnokká és Megyery Miklós debreceni adóhivatali segédet adóhivatali ellenőrre nevezte ki. Továbbá Lőrincz Jenő debreceni adóhivatali gyakoronokot a magyaróvári adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adóhivatali kinevezte.

— A debreceni függetlenségi pártkörből. A debreceni függetlenségi párt intéző bizottsága ma délután négy órakor ülést tartott. Az intéző bizottság hatvanegy tagja közül több mint ötvenen jelentek meg. Megjelent a városunkban lakó két képviselő dr. Tüdös János és Csanak János is. Az intéző bizottság megválasztotta dr. Kocsár Gábort a városi bizottsági tagok értekezletének elnökévé, Jeney-Szabó Miklóst javasolta az üresedésbe jött városi gazdasági tanácsnoki állásba. Megállapította a bizottság a munkarendet, intézkedett aziránt, hogy a kör iratai és pecsétje, amelyet az utóbbi időkben igen sokszor illetéktelenül és jogtalanul használtak, a régi elnöktől átvétessenek. Elhatározták a törzskönyvezés folytatását és a szervezeti szabályzatnak, ezer példányban való kinyomatását, amely a titkárnál lesznek kaphatók 40 fillérért. Intézkedtek azután a némely budapesti lapban megjelent valótlán hírek megcáfolásáról, mely után az

ülés Somogyi Pál elnök záró szavai után nagy lelkesedés közepette véget ért.

— A Sevcik vonósnegyes hangversenye. A világhírű Sevcik vonósnegyes társaság művészi hangversenyben gyönyörködtette a Zenekedvelők Köre tagjait, kik nagy számban megjelenve az Arany Bika szálloda hatalmas disztermét zsúfolásig megtöltötték. A híres quaerett, melynek tagjai Lhotsky B. (I. hegedű), Prohászka K. (II. hegedű), Moravetz K. (viola) és Vaschka B. (gordonka) már tegnap délben városunkba érkeztek, méltán részolgált az előkelő hallgató-ág frenetikus tapsviharban nyilvánuló tetszésének. E hangverseny ez évszaknak — feltétlenül — legkimagaslóbb zenei eseménye, már csak azért is, mert a társaság a közel napokban az ország különböző városaiban egymásután aratta óriási diadalait. Az elért eredményeket egy fenomenálisan, s minden tekintetben kifogáson felülmúló módon sikerült estély koronázta meg, melyet műizlésről messze földön híres közönségünk nyert a tegnapi hangversenyen. Beethoven, a zeneszerzők hal hatatlan mestere, Borodin Sándor a kiváló orosz zeneszerző és Smetana művei képezték a műsor pontjait. Különösen Smetana E-moll vonós negyese tetszett, melyről egy, a 70-es évek végén kelt leveleiben úgy nyilatkozik, hogy abban életének történetét akarta a zene hangjaival kifejezni. A fiatalos rajongás és vágy után az ideális szerelem boldogító érzését s azután pedig hirtelen megsiketülése fölött érzett fájdalomt ecseteli a csehek világhírű zeneszerzője. — A mesés átérzéssel és a világtalan komponista intencióit leghűbben visszatükrözőtető finomsággal előadott darabot nagy tetszéssel fogadta a díszes közönség, mely mindvégig a legnagyobb figyelemmel kísérte az előadó művészek brillians játékát. — A Zenekedvelők Köre büszke lehet az ilyen fényesen sikerült hangversenyére s újlag tanubizonyosságát adta annak a jóindulatnak, mellyel tagjai és a város zeneértő közönsége iránt viseltetik. (d-a).

Dóczy József szembaja.

Több helyi, vidéki és fővárosi lap téves információk alapján megírta, hogy Dóczy József debreceni származású, népszerű dalköltő, akinek szebbnél-szebb dalait országszerte dalolják, elvesztette szeme-világát. Mi annak idején tartózkodással fogadtuk ezt a hirt s most annál nagyobb örömmel adjuk közre, hogy a Dóczy Józsefről szárnyra kelet szomorú hír nem felel meg a valóságnak.

— A Zenekedvelők Körének vegyes énekkara ma, szerdán d. u. fel hat órakor teljes próbát tart. Kérem a tagokat, szíveskedjenek teljes számban és pontosan megjelenni. Husz Lajos.

Kalapgyártás Magyarországon.

Hajdunánás lakosai körében évek óta jobban és jobban kifejtett a szalmakalapgyártás népi ipara. Ezidőszerint nyolc szalmagyártó ipartelep van Hajdunánáson, noha a durva szalmakalapiparnak állandóan rosszabbodik a piaca és az új balkán-szerződés még azzal is fenyeget, hogy egyik legjobb piacunkat veszítjük el. Ezzel szemben pedig az veendő figyelembe, hogy finomabb szalmaáruból Magyarországra évenként két és félmilliárd korona értékű áru jön be. Egyrészt a szalmafonó iparral foglalkozó nép érdekében, másrészt a külföldi behozatal ellensúlyozására a földmivelésügyi miniszter Hajdunánáson háromszáz munkásnének finomabb pálmafonásu kalapgyártás elsajátítására háziipari kurzust rendeztet és a szalmafonásban amugy is rendkívül ügyes nánási nép oly feltűnő és mindenképpen versenyképes árut készít, hogy a magyar pálmakalap semmivel sem lesz minő-

Műfogak

kautsuk és arany kivitelen, zománc fogsorok, rágásra használható és azonnal megszokható, arany fogkoronák és hidak
Ekkort darabok 2 óra alatt javítottak.

Magyar Ferencz
fogtechnikus

Szent-Anna-utca 5. sz. (Gondy-ház)

ségben kifogásolható a drága olasz és amerikai pálmefonású kalapoknál. Megjegyzendő, hogy Európában a hajdunánási pálmefonású kalapkészítő-telephez hasonló csak egy van Eiszászbán. A nánási legújabb divatmodellek szerint készülő pálmakalapok már a jövő nyáron forgalomba kerülnek.

— **A mértékhitelítési panaszok orvoslása.** A kereskedelmi és iparkamara közbenjárására a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a mértékhitelítési panaszok orvoslására, mai napon a következő rendeletet adta ki:

„A régi előírások szerint készült és hitelesített közforgalmi mértékek és mérőeszközök minden időbeli korlátozás nélkül tovább használhatók, ha azok az 1909. évi január hó 7-ikén 107226—1908. szám alatt kiadott rendelet 67. §-a értelmében legkésőbb az 1910. év végéig az 1907. évi V. t.-c. által előírt időszakos hitelesítés céljából bemutatásra kerültek és amelyekre vonatkozólag ez alkalommal megállapítást nyert, hogy az 1874. évi VIII. t.-c. alapján meghatározott kellékeknek megfelelnek s nem lépik túl az 1907. évi V. t.-c. által megállapított hibahatárokat.

Azok a mértékek és mérőeszközök, melyek az időszakos hitelesítéskor a követelményeknek a fentiek értelmében meg nem feleltek, kijavításuk esetén az 1910. végéig hitelesítésre újból bemutatathatók s hitelesítésük után minden további időbeli korlátozás nélkül tovább használhatók.

Egyben értesítem a kamarákat, hogy a mértékjavítással foglalkozó szakértő iparosaink csekély számára való tekintettel az 1909. évben az ország több helyén mértékjavító tanfolyamok tartottak s hogy a m. kir. központi mértékügyi intézet útján intézkedtem, miszerint az 1909. évben megtartott első időszakos hitelesítés alkalmával visszautasított régi mértékek és mérőeszközök kijavítására s újbóli hitelesítésére az állami mértékhitelítő hivatalok által az 1909. évi időszakos hitelesítési körutba eső községekben felekre nézve kitűzött határidő, a mértékjavítással foglalkozó szakértő iparosaink elégtelen számára való tekintettel, 1910. évi március hó 31-éig meghosszabbították.

Végül közlöm a kamarákkal, hogy gondoskodásom tárgyát képezte, hogy a kijavított mértékek és mérőeszközök megvizsgálása s újbóli hitelesítése a feleknek lehetőleg megkönnyíthessék.

E végből egyidejűleg utasítottam az állami mértékhitelítő hivatalokat, hogy az esetben, ha a kijavított mértékek és mérőeszközök újbóli hitelesítését a mértékhitelítő hivataloktól távol, — de egy községben lakó felek egyszerre többen kérelmezik, úgy az esetben a 107,226—1908. sz. rendelet 67. §-a értelmében foglalt I. számú díjtáblázat különös határozatainak 3-ik pontjában megállapított pótdíjak (az első munkanapra 25 korona, minden megkezdett további munkanapért 8 korona) egyszeri felszámítása mellett a helyszínre szálljanak ki s a kijavított mértékeket és mérőeszközöket a kérelmezők által közmegegyezéssel kiszemelt és az illető állami mértékhitelítő hivatalnak előre bejelentett alkalmas helyiségben vegyék hitelesítés alá.

— **Festő iparosok figyelmébe.** Több oldalról felmerült óhajnak engedve a helybeli ipari szakiskola faerezdi és fényezdi gyakorlati tanfolyamot rendezünk. A tanfolyamon az érdeklődők kívánságára Vizsoly László szakavatott erő fogja a tanítást végezni. A tanfolyam f. hó 11-én d. u. 2 órakor nyílik meg, beiratkozni a szakiskola igazgatóságánál mai naptól lehet.

— **Hamis pénz a piacon.** Nagyváradról jelentik: A rendőrség egy hamis pénzt gyártó bünszövetkezetet leplezett le, amely egész Biharmegyét elrasztotta pénzeivel. A bünszövetkezetnek egyik fő tagja özv. Bara Miklósné szentteleki asszony került eddig hurokra. Amikor bebizonyították előtte, hogy a pénz, amellyel fizetni akart, hamis pénz és keresztkérdések közé fogták, — megtört és beismerte őszintén, hogy ő készítette a hamis pénzt. Elmondta, hogy egy budapesti rokonával, aki gépeket szerzett, — Szenttelek házában, egy vincellér házában tartották a

műhelyt és hogy egy egész csomó ember segédkezett a pénzcsinálásnál és a terjesztésénél. Hogy azonban kik voltak ezek az emberek, a cinkostársak: ezt az asszony semmiféle körülmények között nem hajlandó elárulni. A nagyváradai rendőrség az érdekes fogásról értesítette a furdői csendőrséget, amely majd a további nyomozást fogja megkezdeni és kétségtelen, hogy a cinkostársakat nagyon hamar kézre fogja keríteni.

— **Keresztül ment rajta a rakott szekér.** Egy buzával rakott szekér állott meg ma délelőtt fél 12 órakor a Nyugati-utcában. Makai Sándor feljebb akarta vezetni a lovakat s közben megbotlott és a szekér kerekei közé bukott. A szekér keresztül ment rajta s a nehéz súly alatt a vállapocskája eltört. A szerencsétlenül járt szoboszlói embert dr. Varga Emil orvos részesítette első segélyben, akit azután egyik rokona lakására szállítottak.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Szabó István ref. 2 éves, Kőműves Károly ref. 1 hónapos, Burai József ref. 11 hónapos, Kovács Zsófia ref. 1 éves, Kiss József r. kath. 22 éves, Lovai Sándor ref. 27 éves, Vister Margit r. kath. 14 napos.

— **Rendőri hírek. (Mégkéselt tanuló.)** Ma délután Vedres Péter villanyszerelő tanuló összeveszett Rácz János pajtásával. A szóváltásból komoly veszekedés fejlődött s Vedres zsebkesével oldalba szurta barátját, aki azonban csak kisebb sérülést szenvedett. Földvári Mór megette a följelentést késelő tanulója ellen. — (Tolvaj cseléd leány.) Keller Károlyné Simonffy-utca 23. sz. alatti lakos panaszt tett a rendőrségen Nagy Eszter cselédje ellen, aki tőle 24 korona értékű fehérneműt ellopott. A rendőrség megindította az eljárást.

— **Polgári-kör bálja január 5-én, szerdán lesz a „Bika” disztermében. Belepő díj 3 korona. A zenét Magyar Imre és fia zenekara szolgáltatja.**

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

— **Akar nőszülni?** Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5—500,000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18 Deutschland.

— **Varga János** (Szegedi L. utóda) fém és bronzáru műhelye Piac-utca 52. sz. alatt (a megyeház mellett). Alapítotott 1877-ben. Mindennemű réz és bronzáruk legolcsóbb beszerzési forrása. Javítások, csillártisztítások, stb. legolcsóbban eszközöltetnek.

— **Ügyvédjelölt nagy praxissal** (németül is tud) ügyvédi irodában a délutáni órákra alkalmazást keres. Cím (telefon útján is) a kiadóhivatalban.

SZÍNHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Szerdán, 1910 január 5-én

Az elvált asszony.

Operett.

Holnap, Csütörtökön, január 6-án

Délután 3 órakor félhelyárral

Bérlatszűnet.

Dollárkirályné.

Operett.

Este hét órakor rendez helyárral

Ujdonság!

Vigyázz a nőre.

Bohózat.

Heti műsor: Pénteken: „Vigyázz a nőre”. Szombaton: „Vigyázz a nőre”. Vasárnap: d. u. három órakor „Vig özvég”, este „A dolovai nábob leánya”.

* **Vigyázz a nőre.** A csütörtökön színi kerülő Feydean darabából szorgalmasan és nagy ambícióval próbál a szintársulat vigjátéki személyezete. A kitünő mulattató darab a következő kiosztásban kerül színi: Conkbois Marcell Mártonfi, Van Putzeboom Gyöngyi, Paestria fejedelme Lugosi, Kris-mariendieff tábornok Árkosi, Polhet Ligeti, Aronis Nádor, Etienne Kardos, Polgármester Kemény, Amelie Hahnel, Iréne Huzella, Charlotte Püspöki.

* **Szép gárdista.** Berté bájos zenéjű operettje, mely Bécsben a Theater an der Wien színházban több mint 200 előadást ért, legközelebb színi kerülő elsőrangú kiosztásban és fényes k. állítással.

Fosztogató vig cimborá.

Jámbor öreg béres.

Leitatták és kifosztották.

Debrecen, jan. 4.

Egy öreg, szürös atyafi jelent meg két gonosztevő és Bakonszegi Lajos 26. számú rendőr kíséretében a rendőrség bünygyi osztályán. Az öreg Gönczi Gábor béres, még kissé mámoros volt, mert akkor költötte fel álmából a rend éber őre és figyelmeztette, hogy veszélyben van a takaréknövénye.

Az öreg béres itt Debrecenben Jóna János gazdánál szolgált s most új évkor kapta ki egy évi szolgálatáért 180 korona bérét. Ezt a kis pénzt ma helyezte el az Általános Takarékpénztárban, míg 20 koronát magánál tartott.

Gönczi Gábor nánási parasztember. Nem sokat járt-kelt a városban s most mikor betért egyik éjjeli mulatóba, nem gondolta meg, hogy a városban nem mindenki olyan egyszerű, becsületes ember, mint ő. Balsorsa összehozta Kozák István csavargó kőműves-sel, aki leitatta Gönczit és amikor a bor már elvette esztét, elrabolta betéti könyvét.

Maga mellé vette Dózsa Sándor együgyű szegény embert.

— Mondd azt, hogy te vagy Gönczi Gábor bátyja, majd ha a pénzt kivesszük. — Tanította Kozák az egyszerű paraszt embert.

Erre azonban már nem került a sor, mert a rendőr még idejkorán elfogta a fosztogató cimborát és előállította a rendőrségen, hol letartóztatták.

TÁVIRATOK.

Lukács László kabinetje.

Bécs, január 4. Lukács László designált miniszterelnök a király elé ismét kihallgatásra megy végleges kinevezése előtt. Ez az audien-cia valószínűleg szombaton lesz. Lukács minisztersége tehát formálisan még nincs megerősítve.

Lukács ma délután Budapestre visszaérkezve, a „szamba jövő politikussal” tárgyalásokba bocsátkozott. Az eddigi tervekkel szemben az új kabinet tagjaiul a következőket kombinálják:

Elnök- és pénzügy: Lukács László.

Igazságügyminiszter: Erdélyi Sándor, volt igazságügyminiszter.

Belügy: Jakabffy Imre államtitkár.

Konvédelmi miniszter: Hoffmann Hugó altábornagy.

Földmívelésügyi: Báró Fejérváry Imre volt főispán.

Horvát tárcanélküli: Josipovich Géza.

Kereskedelemügy: Góf Serényi Béla.

Ófelsége személye körüli miniszter: Gróf Szapáry László.

Lukács László a politikusokkal folytatott tárgyalásokat 2-3 nap múlva befejezi. A kabinet végleges névsora ekkor fog a hivatalos lapban megjelenni.

Az eddigi tervek szerint Lukács a parlamenttől új indemnítást nem kér, hanem a Wekerle által benyújtott indemnitás bocsájtja szavazás alá. Az új miniszterelnök békés parlamenti kormányt akar s ha ez sikerül a kormányzást átengedi az új választás után megalakult parlamenti többségnek.

A függetlenségi párt hangulata.

Budapest, január 4. A függetlenségi pártkörben ma este több mint ötven képviselő jelent meg s tárgyalták Lukács kinevezését. Alultólág többen amellet voltak, hogy Lukácsnak meg kell adni az indemnítást. Mások a felett beszéltek, hogy Lukács a függetlenségi pártból fogja kabinetjét megalakítani. A kabinet névsorát is összeállították, melyszerint Holló Lajos igazságügyi, gróf Batthyány Tivadar kereskedelemügyi, Mérey Lajos közoktatásügyi, Földes Béla földmivelésügyi, Balla Aladár horvát és Kemény Viktor báró a király személye körüli miniszter lenne. Az erről szóló híreinket hivatalosan nem erősítették meg.

Negyvenezer angol sztrájkja.

London, január 4. A Daily Telegraph jelentése szerint Northumberlandban és Durhamban a sztrájkolók számát 20-20 ezerre teszik.

Török csapatok harca.

Konstantinápoly, január 4. A portárhoz Yemenből érkezett hivatalos jelentések szerint ott harcok voltak török csapatok és több törzs között; utóbbiak, miután nagy veszteséget szenvedtek megadták magukat. Devaniben (Bagdadi vilajet) is visszaverték a csapatok a nomád törzseket, melyek a várost megrohanták. Goltz báró tábornok e hó 19-én visszatér Németországba.

Vasuti katasztrófa.

Zimony, január 4. A salonikii posta nem érkezett meg. A szerb postahivatalnok állítása szerint az ok vasuti összeütközésben van.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatársaság.

(Déli zárlat.)

Budapest, január 4.

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv mérsékelt. Szilárd irányzat mellett 5000 méter-mázsa került forgalomba 57 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonanemek szilárdak. Idő: borus.

Buza áprilisra	14 09-10
Buza májusra	13 91-92
Buza októberre	11 80-81
Rozs áprilisra	9 87-88
Rozs októberre	8 87-88
Zab áprilisra	7 61-62
Zab októberre	00 00-00
Tengeri májusra	6 65-66
Repece augusztusra	13 50-60

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Degenfeld-tér 2. sz.

OLCSÓ IRÓGÉPEK I

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jóállással adatnak el.

„MERCUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat oszgnél. Spoolális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű ír. és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5-40.

Debreczen Arany János-u. 2.

15 Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

— Nem tudhatod mibe került nekem, míg gyűlöletemet annyira legyőzhetém, hogy felkérnettem e nőt a látogatás megtételére, betegségem dacára. S hsem lettem volna képes e tette, ha annyira nem szeretlek s nem felek tőle, hogy felbőszítelek irányomban, ha féltékenységet elárulom. És mivel jutalmaztál meg? Hadd válaszoljon naplód:

„Gyöngéden megcsókoltam ma reggel s remélem, a szegény lélek nem vette észre, mily áldozatomba került e csók.”

— De most észre ve tem. Tudom, hogy titokban élted oldalamnál „pokolnak” tartod Tudom, hogy irgalomból igyekeztl elpalástolni „a borzadályt, mely rajtad erőt vesz, ha esőkjaimat, enyelgéseimet tünnöd kell.”

— Tudom, hogy nem vagyok egyeb, csak egy „akadály” egy „tökéletesen ellen-szenves” akadály, mely elválaszt azon nőtől, kit annyira szeretsz, hogy „még a földet is imádod, mit lába érintett.” Am legyen! Nem állom többé utadat. Részemről nem áldozat és nem is érdem. Az élet elviselhetetlenné vált reám nézve, amióta tudom, hogy az a férfi, kit teljes szívvel, egész lélekkel szeretek, visszaborzad, valahányszor hozzá érek.

A halál eszköze kezeim közt van.”

A mireny, melynek vételére kétizben felkértelek, öltöző szekrényemben van. Megcsalalak, midőn valami háziszükséglettel okadatoltam a mireny vételét. Igazi okom az volt, hogy próbát akartam tenni, nem bírnám-e szépiteni általa csunya arcborómet — de nem hiúságból óhajtottam ezt; egyedül azért, hogy szemeidben valamivel szebbnek, szeretetreméltóbbnak látszak szegény arcom. Bevetttem már egy részét, a fentemlített okból, de még mindig maradt elég, hogy megöljem magamat vele. Végre mégis hasznomra lesz a méreg, Tán meghusítottá volna várakozásomat, nem szépitve a bőrdmet. De most nem fog cserben hagyni és megszabadít rut fele-ségedtől.

(Folyt. köv)

Szőnyeg,

Függöny, Stores, Bonnes Fennes, Hencser takaró, Ágy- és asztalterilő, Flanell-takaró, Paplan és matracz nagy raktár

Donogán és Somossy

cégnél, Kistemplombazár, Debreczen

1463-1909. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. íbiróságnak V. 3312/4. 1909. számu végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Phönix biztosító társaság részére ** lakostól 59 kor. 38 fillér tőke, a fizetett összeg betudásával, ennek 1907. évi július hó 3. napjától számítandó 5%-os kamatai és az eddig összesen 56 kor. 50 fillér perkötéség erejéig 1908. évi június hó 16-án bíróság felülfoglalt és 1940 korona — fillérre becsült tenenek és gazdasági eszközökből álló ingóságok 1910. évi január hó 12-én, délután 2 órakor kezdetét veendő és Hadházi-ut 7. sz. és Petőfi-tér 6. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajtatók javára elrendeltetik.

Debreczen, 1909. évi december hó 3.

Oleh Géza,
bírói kiküldött.

Figyelem!! Készpénzkölcsönök.

Jelzálogkölcsön 4%, 4 1/2% és 5% amortizációra. Konvertálás, Személyhitel (bankpén 1--2 kezessel, magánpénz kezes nélkül), Öröksegek vétele, Vállalatok finanszírozása, Részvénytársaságok alapítása, Fizetéseketlen kereskedők kiegyelintetése, valamint

Adás-vétel.

Birtokok, házak, gyárak, üzletek, kávéházak, szállodák, vállalatok eladását vagy vételét közvetíti gyorsan, kurlánsan.

ADLER ÉS SINGER

Általános Forgalmi Vállalat
Betéti Társaság.

31 Budapest, József-körut 21.

Minden férfi próbálja meg a valódi francia

„Zriano” védjegyű
hyg.

GUMMI

és halhólyag különlegességeket. Ma a legjobb, megbízható, utolérhetetlen ideális óvszer. Mintadoboz célszerű összeállításban 6 darab K 2-50 3 drb 1-50 1 drb. 60 fl. bél egben is. Hozzá egy érdekes és fontos „INTIM ÉRTESÍTŐ” ingyen. Tucatja K 4 6-8-10. Diszkrétan küldi a kizárólagos képviselő: „EXPORT” BUDAPEST IV/D. Főposta 58.

Azonkívül raktáron minden más e szakmába áru. Silány utánzatoktól óvakodjanak.

SZABADALMAK,
védjegy- és mintavédelem, az összes kultur-
államokban

GUSZTÁV BÉLA okl. mérnök, szá-
badalmi ügyvivő
Budapest, VII., Erzsébet-körut 13.
Telefon 172-74. 16

Csemegeszőlőt

legnemesebb téli fajokban, muskotálylyal 5
kötő 4 koronáért, remek szép, finom almát
vagy körtét 3 koronáért, vékonyhéjú díjót
vagy óriás birset 2 és fél koronáért, óriás
gesztenyét vagy lédús citromot 2 koronáért
szállít **Müller I.** gyűnöleskivitele **Kiskunhalas.**

Van szerencsém a n. é. közönség szives fi-
gyelmébe ajánlani a legjobb s legolcsóbb
pontosan szabályozott

Óráimat

a következő szabott árak mellett:

Ébresztő óra 1 frt 60, 1 frt 80 és 2 frt.
Nickel zsebóra 2 frt 50, 3 frt és 3 frt 50.
Inga óra. 1 napos, felet és órát ütő, szép
hangos ütéssel, 70 cm. tokban 6 forint,
100 cm. tokban 8 frt 50; 8 napos, 100 cm.
tokban 10 frt 50. harangütéssel 12 forint.
Konyha óra 2-50, 3-50, 4- forint. Zseb-
óra üveg 15 kr., mutató 10 kr. Inga órák 3
évi jótállással. Ébresztők és zseborák 1 évi
jótállással.

Óra javítások a legjobban javítva s leg-
olcsóbban 1 évi jótállás mellett.

Kiváló tisztelettel

BLATTNER BÉLA

UTODA

FÜSI GÁBOR

DEBRECZEN, Kossuth-u. 4. sz.

IGY NÖVEKEDETT
a **KAZINCI** Kőszénbánya R.-t. Budapest V., Váci-körut 16.
évi termelés!

Miért?

1903.	1904.	1905.	1906.	1907.	1908. években.
5400.	5600.	6000.	9600.	19,900.	11,800. wagon.

Mert a KAZINCI SZÉN

szobafűtésre, kazántüzelésre, cséplésre egy-
aránt kitűnően beválik.

Vezérképviselő: **KLAR ANDOR, DEBRECZEN.**

Alapított 1561.

Telefon: 270.

Debreczen szab. kir. város

KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA.

(Városházépület, Kossuth-utca.)

A modern technika legújabb viv-
mányaival felszerelve, készít min-
denféle nyomtatványokat a leg-
egyszerűbbtől a legdiszesebbig,

jutányos ár mellett.

Meghívók, eljegyzési kártyák, üz-
leti nyomtatványok, körlevelek a
legizlésesebben állíttatnak ki. Vi-
déki megrendeléseket gyorsan és

pontosan eszközöl.

Tartós betűercből készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdáknak, könyv-
kötőknek jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.

APRÓ HIRDETÉSEK. >>
 10 szolg 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. >>>

Biztos sikert

érhet el,
 aki venni, bérelni,
 eladni, bérbeadni,
 bármit ismertté
 tenni vagy érté-
 kesíteni **akar**

„DEBRECZEN” apróhirdetése

utján

Az apró hirdetésben minden szükséges, célszerű, hasznos dolgot néhány apró sorban lehet közzé tenni és valóban apró pénzbe kerül, ha az ember bármiféle allást kínál vagy keres, bármiféle terményt kínál vagy keres, nyári lakást kínál vagy keres, mindenféle butort, iparcikket kínál vagy keres. Kínálja vagy keresi a legkülönbözőbb apró dolgot, mely csak apró költséget bir el.

A „Debreczen” apróhirdetése

fényes sikerrel segítik elő a kínálat és kereslet nagyarányú forgalmát. Azért: ha a legcélszerűbb szükség diktálja, tessék

apróhirdetést

feladni a

„Debreczen”-be.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:
 „Szókehajú baba”, „Imádott”.

Egy szeretni vágyó, izzó urasszony barátságát óhajtom. Levelek „Nápolyi olasz” jeligén Főposta restante Debreczen.

Egy fiatal, esinos kereskedő, állandó barátságát keresi oly fess asszonykának, kinek kellő szabad ideje van. „Csinos” jelige a kiadóba.

Minozi. Nem tehetem, én írnék, de nem adta meg a címét. Schreiben Vie sofort. — „Utolsó remény”.

Levelezni szeretnék egy oly fiatal, fess leánykával, kihez esetleg, majd ha ismeretségünk teljes lesz, kiutazhatok. Leveleket „Kellemes” jeligére a kiadóba.

Fiatal ember, jobblelkű, foglalkozással, független, lehetőleg szőke leánynak barátságát keresi „Szókehajú baba” jeligére a kiadóba.

Kismama. Levelet pénteken küldtem, én választ vártam, eddig nem kaptam. „Mezisel”

Urlembert esinos leány ismeretszere vágyik. Levelek „Csókra vágyó” jelige alatt főposta restante.

Fiatal ember esinos hölgy barátságát keresi, levelet „Imádott” jeligére a kiadóba és e lapban jelezni kérem.

Akar ön ismeretséget kötni, úgy forduljon lapunk „Levelezés” apróhirdetéséhez.

Lakás.

Esinos kis butorozott szoba kiadó Széchenyi-utca 18. Farkasnénál.

Hat szobás lakás, külön kerttel és verandával május 1-re kiadó. Széchenyi-u. 20.

Osinosan butorozott szoba kiadó. — Simontfy-u. 15. szám alatt.

Utcai butorozott szoba, külön bejárattal kiadó. Cime a kiadóban.

Egy kis butorozott szoba, közel a Főterhez, azonnal kiadó.

Ne pazaroljon

sok időt, ha olcsón és jól akar vásárolni valamit. A helyett, hogy kereséssel töltené el az idejét, hirdessen a „DEBRECZEN” apróhirdetési közzét és özönével kapja a legjobb ajánlatokat.

Ajánlat.

Intelligens házvezető ajánlkozik. Klein intézet. Telefon 765.

Saját kezelésű kitűnő ó- és új borok a helysz. ke miatt olcsón eladó Horváth Sándornál, Rákóczi-utca 41. sz.

„Jes” porcellán poudert és toilet borax arckrém kapható Vidánál, Városház alatt.

Saját termésű ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző évek, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Hollandi gyomoroseppek kaphatók Mihálovits Jenő gyógyszerárban.

Próbálja meg!

Apró a hirdetés,
 apró a költség!

Kereslet.

Ügyes könyvelő irodában vagy üzletben alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

Hazmesteri állást keres egy tiszta, szorgalmas, gyermektelen házaspár. Szives megkeresések „Házmaster” jeligére a kiadóba.

Ügyes mosónőt keresek, aki azonnal jelentkeznek Burgundia-utca 9. sz. alatti lakásomon.

Ügyenkötőt keres egy helybeli cég, biztos mellékkereset. Cim a kiadóban.

Négy középiskolát végzett, jó családból való fiú tanulónak felvétetik Csáthy Ferenc könyvkereskedésében.

Ügyenkötők magas jutalékkal felvétetnek. Cim a kiadóban.

Lapunk utcai elárusításához fiuk (Rikancosok) felvétetnek.

Eladás.

Eladó 1908. évi homoki fajbor. Egymalom-utca 4.

Kitűnő Booskal keleti óbor kisebb mennyiségben is eladó. Csapó-u. 38.

Bihar-Diészegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Egy hat lóerejű gőzmotor — gazdaságban is alkalmas — jutányos áron eladó. Cim a kiadóban.

Bihardószegen egy nagy jövedelmű szálló, 6 hord, 2 nagy pincével, kényelmes lakással, teljes berendezés, borház, hordók stb. előnyös feltételek mellett eladó. Értekezhetni dr. Csáthy Dezső ügyvédi irodájában. Piac-u. 83.

Maklatura újságpapír kiló- vagy mázsa számra a lap kiadóhivatalában eladó.

Tatra-Széplak magaslati gyógyhely, téli sporttelep. Kitűnő toboggán-, bobsleigh-rodli-skipályák. Téli szanatórium üdülők, idegesség, vérszegénység, álmatlanság, Base-dovkór, légcsőhurut, asztmában szenvedők részére.

Karácsonyi vásárunk alatt

~ elért siker ~
 arra tanított bennünket, hogy a

kivételes olcsó

karácsonyi árakat

1910 január 10-éig

érvényben tartjuk.

Bosznay J. és Társa

divat- és szőnyegáruháza

Debreczen, Kossuth-u. 5.

TRIUMPH-TAKARÉKTÜZHELYEK

SZERKEZETRE KIVITELRE minden részletek (ÁRJEGYZÉK INGYEN.)

FELTÜZTETÉSRE ENNÉL TÖBBET NEM KAPUNK

GOLDSCHMIDT S. és FIA
 WELS F. AUSZTRIA

MEGLEPŐ SZINTE CSODALATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

ezel gyomor, vese, hólyag és belbántalmaknál oalamint asthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható:
KONISER GÉZA
 fűszer- és csemegé kereskedésében
 DEBRECZEN, Kossuth-utca. 5